

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

 CZV neprané 25 kg.....	4,05 Kč/kg
 OOC neprané 25 kg	5,43 Kč/kg
 Spotřebitelské ceny	11,21 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Během uplynulých dvou týdnů pokračovala na domácím trhu brambor opět mírná stagnace farmářských cen brambor. Šlo ovšem pouze o haléřové posuny směrem dolů, nelze se tedy divit, že u mnoha producentů se ceny povětšinou neměnily. Podobná situace, avšak v opačném trendu nastala u obchodníků, kde se v ojedinělých případech ceny nepatrně zvýšily, ale u velkého počtu obchodníků zůstaly nezměněny. Na každý pád nastala výraznější změna u spotřebitelských cen, které proti poslednímu údaji ČSÚ posílily o více než 50 haléřů na kilogram. Dá se tedy předpokládat, že tento posun zde má na svědomí další přísun „nových“ středomořských brambor, které vždy nadlepšují cenový průměr.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 15. a 16. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 4,05 Kč/kg
(proti 14. týdnu 2009 pokles o 0,05 Kč/kg)
OOO konzumních brambor 5,43 Kč/kg
(proti 14. týdnu 2009 vzestup o 0,01 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,50 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Adéla, Dali a Laura, pokračuje Princes, Secura a Agria s těžištěm cen v rozsahu 2,80 až 4,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOO) v rozsahu 3,30 – 9,48 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Marabel, Dali a Adéla.

Spotřebitelské ceny se v 15. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 11,21 Kč/kg, takže proti předchozímu období (12. týdnu 2009) se zvýšily o 0,65 Kč/kg.

V uplynulém období se CZV proti 16. týdnu 2008 tentokrát ovšem zvýšily o 0,18 Kč/kg, SC v tomto období také stouply o 0,52 Kč/kg, obchodníci zvýšili ceny OOC meziročně o 0,49 Kč/kg. Tentokrát tedy opět letošní ceny překonaly ty loňské.

Evropská unie

Přestože je v současnosti ještě velmi těžké předpovídat letošní úroveň sklizně konzumních a sadbových brambor, očekává se v zemích EU-5 navzdory vývoji tržních cen brambor a neudržitelným skladovacím ztrátám mírný pokles produkce těchto kategorií brambor proti minulé sezóně. Tento pokles by měl být ale jen nepatrný a farmářům by malý úbytek kvantity měla vynahradit cena, která by v průměru mohla být lepší. Hlavní nejistotou, jako vždy bývá nástup nějakého extrému v sezóně, ať už jde o vysoký podíl „skelných“ hlíz u průmyslových brambor, nástup suchého léta (2003) nebo záplavy v září a postižení 45 tis. ha, jak tomu bylo v Nizozemí v roce 1998.

Ve Francii se mírně snížily týdenní průměrné kvotace u brambor z regionů Sever a Pikardie. Jejich hodnota klesla ze 165,0 EUR/t brambor (24.2.2009) na úroveň 150,0 EUR/t (ke 3. a 10.3. 2009). Zde se jedná o hlízy kalibrace 40/70 mm. Pro větší hlízy kalibrace 50/75 mm se situace opakovala, s mírně vyššími hodnotami: na konci února dosahovala kvotace 170,0 EUR/t, zatímco k březnovým termínům tato hodnota klesla na 160,0 EUR/t.

V Německu bylo loni vyprodukováno celkem 11,369 mil. t brambor. Jedná se tedy o meziroční pokles produkce o 2,4 %. Z hlediska regionů připadl největší díl na Dolní Sasko (5,257 mil. t), to je meziroční nárůst o 0,6 %. Druhou nejvýznamnější spolkovou zemí z hlediska produkce bylo Bavorsko 1,934 mil. t (meziročně propad o 7,6 %). Konečně třetím nejproduktivnějším regionem bylo Severní Porýní-vestfálsko (1,611 mil. t komodity).

V Nizozemí se na burze v Rotterdamu pohybovaly týdenní hodnoty kvotací balených brambor kalibrace 40/70 mm v rozsahu 140-230 EUR/t (salátové odrůdy), a v rozmezí 130-230 EUR/t odrůdy přílohové. Pro srovnání před rokem byly kvotace v rozsahu 110-190 EUR/t u salátových a 140-200 EUR/t pro přílohové odrůdy.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 16. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	6,00	3,79	-0,05
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,10	4,40	0,06
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,40	5,00	4,63	-0,07
COLETTE	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,00	4,53	0,00
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	4,08	0,05
HUSAR	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,00	4,50	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	3,99	0,00
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	5,50	4,23	0,00
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,50	3,75	-
MILVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,30	6,00	4,38	0,95
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	3,74	-0,73
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,30	2,93	-1,10
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,20	3,60	3,40	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	3,98	-0,06
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	11,00	17,00	14,21	0,02

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 16. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,80	4,53	0,12
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,60	6,80	5,38	0,05
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	6,80	5,53	-0,03
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	7,00	5,43	0,04
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	6,00	5,36	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	9,48	6,86	0,03
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	7,52	5,62	0,00
MARENA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,30	6,30	5,27	-
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	7,52	5,10	0,12
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,85	9,48	6,62	0,04
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,70	6,00	5,31	0,00
YELLY	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	4,90	4,53	0,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	3,30	9,48	5,50	0,01
Nové	B	neprané	vak do 25 kg ¹⁾	7,40	21,00	14,64	-0,56
LOUPANÉ – balené v PE a přeprava			vakuované	12,50	18,40	15,19	0,22

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 1-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	06.	9,49	9,69	7,51	10,21	9,86	10,26	10,14	9,07	8,75	8,84	9,00	10,28	8,54	9,39	9,36
	08.	10,21	10,19	8,76	10,43	9,86	9,99	10,53	8,90	9,25	9,60	9,80	10,83	9,37	9,42	9,80
	10.	11,10	10,82	9,16	13,26	11,68	10,26	11,47	10,15	10,52	9,95	10,81	11,46	9,65	10,81	10,79
	12.	10,70	10,99	9,04	12,15	11,68	10,59	11,21	9,42	9,86	10,43	11,15	10,99	9,87	9,81	10,56
	15.	11,84	11,08	9,19	12,96	10,79	12,30	12,30	10,32	10,53	11,10	12,12	11,64	10,66	10,06	11,21

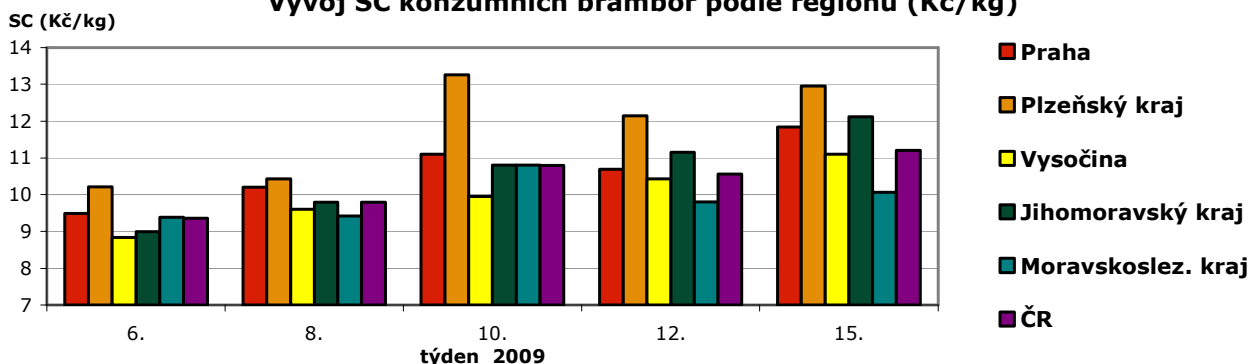
Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008
8. týden 09	3,68	4,38	5,13	5,55
10. týden 09	3,79	4,13	5,05	5,46
12. týden 09	4,13	4,03	5,37	5,21
14. týden 09	4,10	4,00	5,42	4,91
16. týden 09	4,05	3,87	5,43	4,94

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

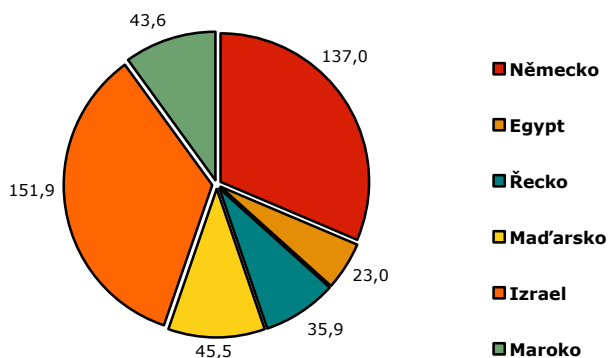
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz raných a konzumních brambor v období 1.-28.2. 2009

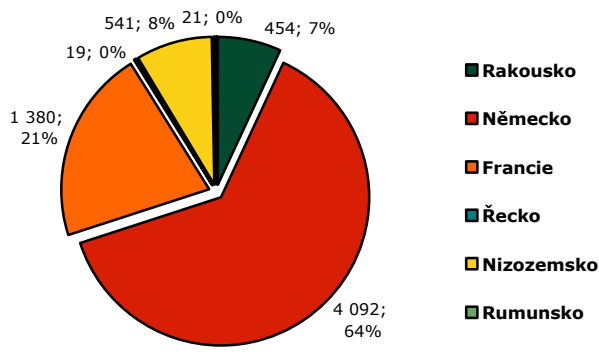
Během měsíce února 2009 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ dovezeno **celkem 436,96 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (151,9 t; 36 %) dovezen z Izraele. Druhou pozici v importu obsadili naši západní sousedé, Německo, odkud bylo ve tomto období dodáno 137,0 t (31 %). Podrobně situaci dokresluje dolní graf.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení importu **konzumních brambor (KN 0701 9090) v období únor 2009**. Největší díl zde zaujímá Německo (64 %), absolutně 4 092 t komodity. Druhou pozici zaujímá Francie (21 %), 1 380 t brambor a dále Nizozemí (8 %, 541 t brambor). Podrobnější informace o rozložení importu v tomto období uvádí graf níže.

Dovoz raných brambor (KN 0701 9050) v období 1.-28.2. 2009 (tuny); dovoz celkem: 437,0 t

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období II-2009 (tuny;%); dovoz celkem: 6 515,4 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2008-9

SKK/kg; EUR/100 kg

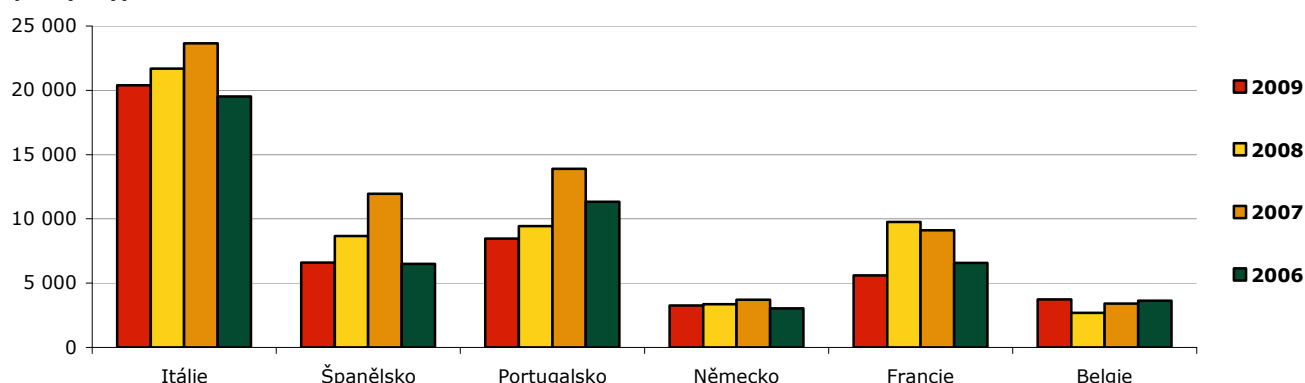
Období/odrůda	PRINCES	MILVA	Min. cena ^A	Brambory celkem SKK/1kg	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
01. týden 09 ^A	-	-	11,62	3,97	13,19	19,92
02. týden 09	-	-	9,96	4,00	13,27	16,60
03. týden 09	-	^B 13,65	9,95	4,06	13,47	19,92
04. týden 09	^C 14,67	13,69	9,95	4,28	14,20	20,00
05. týden 09	-	-	11,50	4,30	14,30	19,92
06. týden 09	18,10	13,66	10,50	4,40	14,60	20,92
07. týden 09	-	-	11,00	4,36	14,48	20,92
08. týden 09	15,61	-	11,61	4,56	15,15	20,92
09. týden 09	-	-	11,62	4,60	15,28	20,92
10. týden 09	-	-	12,00	4,77	15,84	20,92

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; B = Marabel, C = Agria;
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Nizozemí

Lednový export sadby z Nizozemí do vybraných zemí EU v posledních 4 letech

export (tuny)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
3.týden 09	18,60	11,21	21,08	13,67	28,95	26,68	13,47	13,27
8.týden 09	19,71	-	17,13	13,63	34,66	26,49	15,15	12,71
9.týden 09	16,43	-	22,25	13,99	34,84	26,25	15,28	12,86
10.týden 09	16,94	-	19,36	13,88	34,71	26,51	15,84	13,40
11.týden 09	16,94	-	20,39	13,89	34,72	26,25	14,99	13,72
12.týden 09	-	-	18,74	13,97	35,04	26,49	15,70	15,52
13.týden 09	19,62	-	22,88	13,93	37,06	26,25	14,73	15,40
14.týden 09	-	-	-	14,28	37,57	26,19	16,93	14,90

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 07.04. – 09.04. 2009

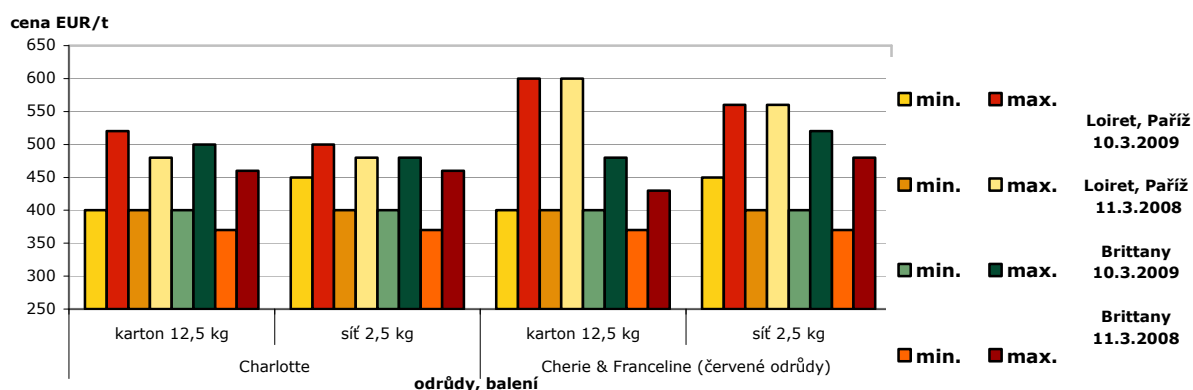
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Zielona Góra	
	9.4.2009		7.4.2009		8.4.2009		8.4.2009		8.4.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Min.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,66	0,80	0,60	0,70	0,73	0,84	0,84	0,80	0,66	0,80
Nové brambory*	2,50	3,20	2,90	3,20	3,00	-	-	-	-	-

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; poznámky: * = dovoz ze Středomoří

Francie

Ceny konzumních brambor Francie podle oblastí, odrůd & balení; kalibrace 30/120 g, prané; €/t

Pramen: Potato Markets monthly

Opatrně při moření hlíz

Při moření brambor se opakují stále stejné chyby, které se později vymstí. To se týká především následného sázení hlíz do chladné, vlhké půdy.

Proto je potřeba dbát těchto doporučení:

- Nemísit příliš mnoho mořidel! Čím více partnerů do směsi, tím vyšší riziko poškození vzcházivosti a problémů s mísitelností a aplikací.
- Pozor na optimální dávku vody! Při moření během výsadby speciálními aplikátory umístěnými na sazeči je vhodné používat max. 80 až 120 l/ha. Pokud se použije ULV dávkovací zařízení, mělo by to být max. 600 až 1000 ml/t.
- Používat vhodnou mořicí techniku. Řešení domácí výroby nepřicházejí v úvahu. Kapalina zůstávající v očkách hlíz má fyto toxický účinek, jehož důsledkem je poškození vzcházivosti.
- Po moření by měla sadba oschnout a pomalu se zchlazovat.

- U naklíčených hlíz se může mořením poškodit vzcházivost. Ve sporných případech se doporučuje upustit od kombinace mořidel.

- Dbát na rovnoměrné rozdělení mořidla a dostatečnou pokryvnost povrchu hlíz. To je důležité zejména u suchého moření speciálními aplikátory, kdy se moření provádí posypáním hlíz v násypce sazeče. U vlhkého moření lze rovnoměrného rozdělení mořidla dosáhnout snáze.

- Moření proti kořenomorce bramborové se vyplatí zvláště při zvýšeném riziku infekce, a to především tehdy, když hlízy vykazují napadení (černá sklerocia) a při časném termínu výsadby. Doporučuje se rovněž při chladném a vlhkém počasí a na těžkých půdách. Přípravek Dithane má současně účinnost i proti stříbřitosti slupky.

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 15.týden 2009 (od 6.4.2009 do 12.4.2009)

HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,00	1,80	1,60	2,10	2,00	1,50	2,00	1,00
max.	1,20	2,40	1,80	2,10	2,40	3,00	2,00	3,00
průměr	1,10	2,10	1,73	2,10	2,20	2,17	2,00	1,97
Mladé br.-min.	-	5,00	4,30	-	7,50	5,50	6,00	4,30
max.	-	6,00	6,50	-	8,50	6,50	7,00	8,50
průměr	-	5,50	5,40	-	7,83	6,00	6,50	6,38

Pramen: www.tisup.mps.hr

Vliv použití polyetylenové folie a netkané textilie na růst raných odrůd brambor

V tříletém pokusu, který výzkumníci uskutečnili v Polsku, byl sledován vliv aplikace perforované polyetylenové folie a netkané textilie na růst raných odrůd brambor Aksamitka a Cykada. Při aplikaci folie byly rostliny jednotnější, s vyšším vzrůstem a ranější tvorbou květních pupenů a hlíz. Během teplého jara se použitím krycí folie zvýšila teplota v hloubce 100 mm v průměru o 2,2 °C (o 8. hod.) a o 4,0 °C (o 14. hod.).

Největší efekt použití folie byl zaznamenán u chladného jara v roce 2004, kdy se zkrátilo období

tvorby hlíz až o 6 dní. Porovnáním působení obou typů folie bylo zjištěno, že s perforovanou polyetylenovou folií byla v průměru o 1-2 °C vyšší teplota než s netkanou textilií a při její aplikaci během období 2 týdnů od vyklíčení byla biomasa listů 1,5krát větší a biomasa stonků 2,2krát větší než u porostu zakrytém netkanou textilií. Při zakrytí porostu na 3 týdny nebyl vliv tolik výrazný. Mezi jednotlivými kultivary nebyly zjištěny prokazatelné rozdíly v klíčení a tvorbě hlíz.

Pramen: www.agronavigator.cz

Hádátka zhoubné na postupu?

Hádátka zhoubné (*Ditylenchus dipsaci*) může působit značné škody také na cukrovce. Silný výskyt byl zaznamenán v některých oblastech Německa a podle odborníků je potřeba počítat s dalším šířením. Při napadení proniká hádátka do rostlin cukrovky poraněními a přirozenými otvory již při klíčení. Může vyvolat hnilobu celé horní části bulvy. Listy často zůstávají dlouho zelené a začínají vadnout až krátce před sklizní.

Silné srážky a pomalejší vzcházení při chladném počasí podporují stěhování těchto volně žijících necystotvorných hádátek. Nové pokusy ukázaly, že škůdce může do rostlin pronikat i po vzejití, a to především po silných srážkách. Suché počasí na jaře oproti tomu může časnému napadení a tím i hnilobě zabránit.

Jaká ochranná opatření lze doporučit postiženým zemědělcům?

- Ochrana na základě osevního postupu je obtížná, protože hádátka mohou přežívat několik let v půdě na rostlinných zbytcích a plevlech (např. ptačinci). Kromě toho nemají jednotný okruh hostitelských rostlin. V oblastech napadení by se však rozhodně neměly pěstovat tyto plodiny: žito, oves, hořčice bílá, cibule, bob polní a mrkev.

- Pokusy ukázaly, že některé odrůdy cukrovky jsou při napadení méně citlivé.

- Odrůdy cukrovky tolerantní k cystotvornému hádátce řepnému nejsou vhodné, protože citlivě reagují na napadení hádátkem zhoubným.

- Rezistentní odrůdy cukrovky nebo meziplodiny neexistují. K dispozici nejsou ani přípravky na ochranu rostlin.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 16.4. 2009

1 EUR – 26,920 Kč 1 DKK – 3,614 Kč 100 HUF – 9,178 Kč 1 PLN – 6,274 Kč 1 GBP – 30,379 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF